

דע וואס די אידן רעיונות

פרשת נח תשפ"ד, עלון מס' 503

צו קויפן איינער פון דער מחבר'ס ספרים, און באשטעלן אז עס זאל אנקומען ביי דיין טיר, ביטע שיק אן אימייל צו:

yalt3285@gmail.com

אדער קענט איר קוקן ביי:

<https://amzn.to/3eyh5xP>

(וואו איר קענט אויך זעהן די באריכטן)

מיר פארשפרייטן הערליכע דברי תורה איבער דעם גלאָב

ארגענטינע • עסטרייך • אויסטראליע • בעלגיע • בראזיל • קאנאדע • טשילע • טשיינע • טשעכיי • ענגלאַנד • פראַנקרייך • דינשלאַנד • גיבראַלטאַר • האַלאַנד • אונגאַרן • אינדיע • ארץ ישראל • איטאליע • מעקסיקא • פאנאַמאַ • פוילן • רוסלאַנד • דרום אפריקע • שווייץ • אוקריינא • פאראייניגטע אַראַבער עמיראַטעס • ארצות הברית • ווענעזועלאַ

צו פארבינדן די טויזנטער לייענער און באקומען די גליונות בחינם, אָדער צו שיקן הערות אָדער תשובות, ביטע פארבינדן

איך מיט הרב יהושע אַלט YALT3285@GMAIL.COM

דער גליון ווערט געליינט אין זעקס קאנטינענטן און אין איבער פערציג לענדער ארום דער וועלט.

לעילוי נשמת הרב שלום דובער בן הרב יצחק ז"ל והרב צבי בן הרב שמואל זאנוויל ז"ל

This newsletter can also be viewed at <https://bit.ly/3z9qF5E>.

דעם נוזעטער קען מען אויך זען אויף אידיש ביי <https://bit.ly/38RvdTI>

Pour voir ou télécharger la version Française: <https://parshasheets.com/?s=Fascinating+Insights>.

אפשר לקרוא את עלון זה בעברית באתר: הורדות-עלונים/רעיונות-מדהימים-הורדות-עלונים <https://www.dirshu.co.il/category/>.

דער מחבר ערלויבט און שטימט סיי ווער עס וויל פארשפרייטן דעם גליון צו דעם ציבור.

דירות וואס פליען

די גמרא זאָגט אונז אז ווען משיח וועט קומען וועלן די בתי כנסיות און בתי מדרשים אַרויסגעריסן ווערן און ווערן טראַנספּאָרטירט קיין ארץ ישראל. דער הייליגער חת"ם סופר לייגט צו אז אין א אידישע שטוב וואס איז געהיטן אין קדושה, וואו מען האט געלערנט תורה און געטוהן מצוות, וועט אויך ווערן אריבערגעצויגן קיין ארץ ישראל ווען משיח וועט קומען.

ביים פסח סדר זאָגן מיר: "השתא הכא לשנה הבאה בארעא דישראל", דאָס יאָר זענען מיר דאָ; אין די קומענדיגע יאָר אין ארץ ישראל. דער חת"ם סופר שטעלט צו אַ נייע ערקלערונג. בשעת דאָס יאָר איז דאָס הויז וואו מיר געפינען זיך אין חוץ לארץ, זאָל מען דאָס קומענדיגן יאָר אריבערפירן קיין ארץ ישראל. דאָס איז אויך די היים אין וואָס דער ליל הסדר איז פארגעקומען און אין וואָס די נסים פון הקב"ה ווערן געזאָגט (און נישט בלויז צו די אַנטוילנעמערס פון סדר). אלץ אַ הויז פון קדושה וועט עס אויך ווערן אריבערגעפירט צו ארץ ישראל.

הייליגע מפרנסים

אכטונג געבן אין עניני קדושה איז מסוגל פאַר פרנסה. דאס ווערט באוויזן אין די פאלגענדע. עס זענען געווען צוויי גרויסע מענטשן וואס ווערן באטיטלט מיט דאס ווארט "צדיק". איינער איז נח און דער צווייטער איז יוסף וואס איז באקאנט אלס יוסף הצדיק. ביידע האָבן געלעבט אין אַ דור וואָס איז געווען אריינגעטיפן אין אומוירדיגקייט און זיי האבן בייגעקומען נסיונות - נח אין דעם דור וואָס האָט געברענגט דעם מבול און יוסף וואָס האָט בייגעשטאנען דעם פּראָבע מיט פּוטיפּר'ס ווייב אין דער נידעריגע לאנד פון מצרים. מיר ווייסן אויך אז סיי נח און סיי יוסף זענען געווען די איינציגע פארזארגערס פאר יעדן איינעם. אין דער תיבה האָט נח צוגעשטעלט עסן פאַר די מענטשן און די בהמות, בשעת יוסף הצדיק איז געווען דער משביר, דער פאַרזאָרגן אין מצרים. אזוי ווי זיי זענען געשטאנען קעגן אוממאַראַלישקייט, זענען זיי געווארן די דיסטריביאַטערס פון עסנוואַרג צו די וועלט.

א רמז דערויף געפינט זיך וואו עס רעדט זיך פון פרנסה: נאך די ווערטער "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון," (דו עפענט דיין האנט און באפרידיגט דעם חשק פון יעדע לעבעדיגע) גייט ווייטער דאס ווארט "צדיק". דאָס איז אונז אַ רמז אַז אין זכות פון דער צדיק הקב"ה ברענגט פרנסה.

דברי אלוקים חיים

שרייבן הגהות און חדושי תורה איז מערקווירדיג ווייל אזוי קען זיין תורה בלייבן אפילו נאכדעם וואס א מענטש איז נפטר. אין דעם שטייגער קענען מיר פארשטיין די ווערטער: "כתב זאת זכרון בספר", שרייב אַ ספר אַז עס וועט לעבן ווייטער פון דיר.

אין זיין הייליגער ספר שרייבט דער מבי"ט, "דעריבער איז יעדער מענטש וואָס האָט אַ נייע תורה-געדאנק אַ פליכט איבערצוגעבן דאָס וואָס ער האָט באקומען מיט זיין חכמה, און אויב דער אויבערשטער געבט זיי די זכות צו מאַכן תורה גרויס און פראַכטיג, זאָלן זיי עס אויך שרייבן און ווידער מיטטיילן מיט ווייטע און נאָענטע, פדי זיי זאָלן אַלע הנאה האבן פון זיין חכמה. אין דעם שטייגער, וועט ער איבערלאָזן הינטער זיך אַן אייביגע ברכה ווען מענטשן וועלן לערנען זיין חדושי תורה."

דער הייליגער סטייפלער גאון זצ"ל שרייבט: יעדער איינער מוז אראפשרייבן אַלע זיינע חדושי תורה. איך ווייס פון אסאך תלמידי חכמים וואס האבן געווידמעט זייערע לעבן פאר הארעווען אין לערנען, אבער ליידער האט דער קומענדיגער דור נישט געהאט קיין צוטריט צו זייער לימוד תורה. די דאָזיגע צוריקהאלט איז געשעהן בלויז ווייל זיי האָבן נישט ארפגעשריבן און פאַרעפנטליכט געמאכט זייערע חדושי תורה."

דער סטייפלער פלעגט אָפט אויסרעדן פאר זיין זוהן ר' חיים קאַניעווסקי די אומגליקלעכע תוצאות סיי פאר דעם תלמיד חכם אליין און סיי די קומענדיגע דורות אויב זיין תורה ווערט נישט פארשריבן.

מיר קענען דעם הייליגן מהרש"א, דעם ראַ"ש, און פיל אַנדערע צדיקים נאר צוליב זייערע ספָרים. וויפיל וואלט אונז געפעהלט אויב מיר וואלטן נישט געהאט זייערע ספָרים! אזוי אויך דארף מען היינט טראכטן וויאזוי איינעם'ס תורה וועט ווערן דערמאנט נאך זייער הסתלקות. היינט האבן מיר אפילו מאשינען צו רעקארדירן שיעורים, וואס קענען אויך פארזיכערן אז מען זאל נישט פארלירן זייער דברי תורה נאך זייער פטירה. הרב אביגדור מילער ז"ל וויסענדיג פון דעם, האָט אַזוי פאַראייביגט זיינע שיעורים אויף אַ טעיפ-רעקארדיר. צוליב דעם האבן מיר פון אים פיל ספָרים, ווייל א טייל פון זיינע ספָרים זענען צאמגענומען געווארן פון די פילע רעקארדינגס. אוודאי קען זיין תורה אויך האבן א המשך דורך די מענטשן צו וועמען ער געבט איבער שיעורים אין זיין לעבן, בפרט ווען זיי זענען מקבל די תורה וואס מען האט זיי אויסגעלערנט. פיל רבנים האבן אויך געהאט תלמידים וואס האבן פארשריבן זייערע רעבי'ס תורות נאך זייער פטירה.

א שיינע צאמשטעל

די גמרא לערנט אונז אז "מחשבה טובה מצרפה למעשה", א מחשבה טובה (אויב מען פארמאגט די מחשבה פון קיום מצוה) ווערט פאררעכנט אלץ א מעשה טוב, א גוטע טאט. די וואָרט "מצרפה" הערט זיך נישט ריכטיג אין דעם קאָנטעקסט, ווייל עס מיינט א מיטל צו פאַרבינדן. פארוואס זאגט נישט די גמרא "מחשבה טובה נחשב כמעשה", אז א מחשבה טובה ווערט גערעכנט ווי א מעשה טוב?

דער רבי ר' זושא פון אַניפאלי זי"ע ערקלערט אז אסאך מאל מאכט א איד א מצוה אן זיך אריינטראכטן אין וואס ער טוט, א מצות אנשים מלומדה. דעריבער פעהלט אין אזא מצב די מחשבה, א געהעריגע הכנה און כוונה. אָבער, פֿון דער אַנדערער זייט, אַ מאָל, האָט אַ מענטש די מחשבה, געדאַנק, צו טאָן אַ גוטע מעשה אָבער צוליב אַ סיבה קען ער עס נישט אויספירן. וואס קומט ארויס איז אז איין איד האט די מחשבה בשעת דער צווייטער האט די מעשה. יעדער באזונדער איז ווי א האלבע מצוה. וואס טוט דער אויבערשטער? ער נעמט צאם די צוויי און און פארבינד זיי איינס מיט'ן אַנדערן. דערפאר איז עס אינאיינעם א מצוה בשלמות ווייל ווען די צוויי זענען צוזאמענגעברענגט האבן מיר א מחשבה און א מעשה. דערפאר ווערט דא באנוצט דער לשון פון "מצרפה" (צאמבינדען).

ר' אלט זכה ללמוד תחת הרה"ג מרדכי פרידלענדער זצ"ל והוסמך לרבנות על ידי הרה"ג זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל. ר' אלט הוציא ששה ספרים במגוון נושאים בעניני יהדות ומחשבת ישראל. כתביו מופיעים באנגלית, אידיש, עברית, גרמנית וצרפתית.